GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 35.

W Niedzielę Dnia 30. Kwietnia 1809.

Z Wiednia d. 22. Kwietnia.

C. K. Gubernium niższey Austryi, znosząc zamknięcie portow naszych i przywracaiąc dawne stosunki z Anglią, wydało następuiący okolnik:

Przez wysoki nadworny wyrok pod d. 20 b. m. doniesione zostało Gubernium: Że J. C. K. Mość rozkazał uchylić zamknięcie portow swoich i przywrocić dawne stosunki z Anglią, ponieważ rozpoczęła się woyna z Francyą. Co Gubernium do powszechney podaie wiadomości. W Wiedniu d. 21 Kwietnia 1809.

Ferd. Hr. Bissingen-Rippenburg, Prezydent.

Aug. Reichmann na Hochkirchen, Wiceprezydent.

Jozef Baron Mannagetta, Radca.

Piąty rapport dzienny C. K. woyska W główney kwaterze Landshut d. 17 Kwietnia 1809.

Podług iednostaynego wyznania tak jeńcow, iako też mieszkańcow ściągnał Francuzki Jenerał Lefebvre z okolic Monachium i Freysingen 12,000 Bawarczykow do kupy, dla zabronienia woyskom Austryackim przeprawy przez Izerę przy Landshut.

Przystęp do mostow przez wąwoz idący pomiędzy wysokiemi skałami, iest nader przykry; mosty były zrucone; nieprzyiacielscy strzelcy osadzili wszystkie na drugiey stronie rzeki stoiące domy, i potężnym tylko z dział ogniem mogli bydź z nich wypartemi. Zaprowadzenie stoli każdego działa z naszey strony, działo się pod ustawicznym z nieprzyiacielskiey strony z ręczney broni ogniem. Kanonierowie nasi okazali przy tem wielką wytrwałość i w przeciągu dwoch godzin nadbrzeżna część miasta obroconą w zwaliska została.

Nieszczęśliwi mieszkańcy opłakiwali na zwaliskach swych domow smutny los, ktory właśni ich ziomkowie na nich ściągneli.

Rozpuszczenia z strony Francuzow, że Austryacy usiłuią podbić Bawaryą i walecznych iey żołnierzy sromotnie rozbroić pobudziły te woyska do nadaremney obrony. Udało się i tu Francuzkiemu podstępowi frymarczyć krwią obcą i obrocić broń Niemieckich naszych Braci przeciw swoim wybawicielom! — Zaledwo położono na pierwszym moście kilka forsztow, gdy przeszła po nim

za Jserę przedała straż piątego korpusu i ścigała nieprzyjaciela aż do nocy. Woyska ożywione są przedziwnym duchem i przy huku dział śpiewaią pieśni woienne.

Przednia straż Feldmarszałka porucznika Jellachicha weszła wczoray o godzinie 11 przed południem do Monachium, Król i Królewska familija udali się pod Francuzką opiekę do Augsburga.

Czwarty korpus woyska przebył za Jserę przy Dingelfingen bez oporu.

Pierwszy i drugi korpus postąpił po kilku szczęśliwych potyczkach do Amberga, Schwandorf i Kim niedaleko Ratysbony. Jenerał Bellegarde nie może dosyć wychwalić wesołego umysłu i śmiałey odwagi woysk swoich.

Na wyścigi z innemi prowincyami Austryackiego Cesarstwa dawali poczciwi mieszkańcy kraiu niżey Ensy, pod czas kiedy zgromadziła się tam wielka liczba woysk i pospolitego ruszenia, naypięknieysze i mowiące do serca dowody wysokiego, nie wzdrygaiącego się na żadne ofiary i ogołocenie siebie, patryotyzmu. J. Cesarzowiczowska Mość Jeneralissimus, Arcy Xżę Jmć Karol, umiał ocenić ich ofiary, które z serca czynili, i wydał z tego powodu do Prezydenta gubernium Austryi niżey Ensy, Barona Heckelberg, następuiące pismo, które iako wspaniałe swiadectwo prawdziwie patryotycznych uczuciow dobrego i przywiązanego ludu zasługuie bydź umieszczone w publicznych pismach:

Z Braunau d. 10. Kwietnia 1809.

"Kochany Baronie Hackelberg! Nim postąpię za granicę Monarchii z powierzonemi moim rozkazom woyskami, czuię się bydź obowiązanym złożyć WPanu i mieszkańcom kraiu niżey Ensy naygorętsze moie podziękowanie. Wielki był ciężar, który kray w czasie przechodu tak licznych woysk ponosić musiał; lecz szlachetność mieszkańcow nie upatrywała w tych dniach nic więcey, iak tylko, że woyska idą walczyć o byt, o dobro i honor Monarchii. Każdy widział i uważał w żołnierzu członka wielkiey Austryackiey familii. Wszystkie klassy mieszkańcow ubiegały się z ochotą i chwalebną gorliwością dostawienia im żywności potrzeb. Nayiaśnieyszy Cesarz dowiedział się z oyeowską radością o nowych tych dowodach miłości swoich poddanych. Woysko przypominać sobie zawsze będzie, a mianowicie pod czas bitwy z wdzięcznością o braterskim przyięciu swoich współbraci. Proszę WPana, abyś oswiadczył mieszkańcom kraiu, którzy rownemi ożywionemi są patryotycznemi uczuciami, iak ich rządca, czułe moie podziękowanie.

Arcy Xżę Karol."

Liczbę Szlachetnych Czechow, którzy przeznaczyli grunta dla obrońcow oyczyzny, pomnożył ieszcze ieden Czech, który chce mieć imie swoie utaione, złożywszy do rąk Arcy Xcia Jmć Jeneralissimusa na tense cel 10,000 zł. ryn. Arcy Xżę Jmć przyiął tę ofiarę z ukontentowaniem w imieniu wdzięczney oyczyzny.

Hrabia Jerzy Festetis w Tolna na Keszteli (sławny z swych starań o pomnożenie poloru w Węgrzech i z wielkich swoich przedsięwzięć) dostawił swem kosztem i uzbroił 300 huzarow do insurekcyi i tyleż do odwodu. Złożył oraz w Szandersahm komitacie 100,000 zł. ryn. dla wsparcia szlachty, którym dla szczupłości maiątku z trudnością przychodzi uzbroić się i zakupić sobie konie.

Komitat Wieselsburski dostawia do C.K. regimentow iazdy 119 ludzi konnych, i pomnaża siedmią ludźmi swoy kontyngens insurrekcyyny. Dostawił procz tego 27,258 mec zboża i 30,980 zł. ryn. w gotowych pieniądzach.

— Patryota C. K. aktualny Szambelan i nadworny Radca, Hrabia Ferdynand Palffy dostawił, oprócz przypadaiącego na niego kontyngensu do insurrekcyi i złożonych ofiar w Komitacie Presburskim, bezpłatnie do woyska 30 koni i uzyskał przez piękny ten dowód przywiązania swego do Monarchy i do oyczyzny nayłaskawsze ukontentowanie J. C. K. Mci.

Pozłotnik w Wiedniu Józef Kolb złożył do rąk Arcy Xcia Jmć Jeneralissima 150 zł. ryń. ażeby z nich dane były 100 zł. ryń. naypierwszemu czeladnikowi pozłotników przy pospolitem ruszeniu, a 50 zł. ryń. pierwszemu żołnierzowi, który zasłuży i otrzyma medal honorowy. J. Cesarzowiczowska Mość Arcy Xżę Jeneralissim, przyiął piękny ten dowód patryotyzmu z ukontentowaniem.

Dzienny rapport. Z główney kwatery w Sacile d. 17 Kwietnia 1809.

J. Cesarzowiczowska Mość, Arcy Xżę Jan, postąpił z maiącem pod swoiemi rozkazami woyskiem d. 10 i 11 b. m. przez Pontebę, Cividale i Gerycyą do równin Friulu, a d. 13 po nieiakim oporze aż nad rzekę Tagliamento. Nieprzyiaciel cofnął się za tę rzekę, dla połączenia się z postępuiącemi z tyłu woyskami. Połączenie to nastąpiło w rzeczy samey d. 14 przy Sacile, przez co pomnożyła się nieprzyiacielska siła do 5 dywizyy.

W nocy d. 14 postąpił Arcy Xżę Jmć z przednią strażą aż do Pordenone; reszta woyska poszła za nim równie z świtem. Nieprzyiacielska przednia straż znaydowała się w Pordenone, a reszta iego woyska stała między tem mieyscem i Sacile przy Fontanafredda. W takim położeniu rzeczy przyszło do bitwy, która po dwudniowey krwawey walce, ukończyła się zupełnie z naszą korzyścią.

Wicekról Włoski dowodził Francuzkim woyskiem. Szczęście tak dalece nam posłużyło, iż woysko nieprzyiacielskie nie mogło się już za Liwenzą uszykować, ale śpieszno nad rzekę Piawę uciekało.

Jeńców zabraliśmy na mieyscu przeszło 6000, pomiędzy którymi znaydują się Jenerałowie Paze i Bresśan, i codziennie przyprowadzaią ich ieszcze więcey.

Strata w zabitych i ranionych nieprzyiacioł przechodzi liczbę jeńców; zdobyliśmy 16 dział i 3 orły.

Woysko, które po tylu trudach drogi przez góry odniosło to świetne zwycięstwo, czyniło wszystko, czego się tylko po tak dobrych żołnierzach spodziewać można było; okazali równie tyle odwagi w boiu, iak cierpliwości i stałości w poniesionych trudach. Artylerya szczególniey się popisała i dawną swoią sławę utrzymała.

Dziewiąty dzienny rappert C. K. woyska. W Wiedniu d. 25 Kwietnia.

Wysłany wczoray d. 24 b. m. z obozu J. C. K. Mci pod Schardingiem, a dziś tu przybyły nadzwyczayny goniec, przywiózł naynowsze doniesienia od woyska w Niemczech. Pośpieszamy się udzielić ie tymczasowo Publiczności z tym dodatkiem, iż iak tylko nadeydą doniesienia o poprzedzaiących zdarzeniach, ogłoszemy ie zaraz w ósmym rapporcie dziennym.

D. 23 Kwietnia o godzinie 9 w wieczór przybył do obozu J. C. K. Mci przy Schardingu Podpułkownik i Jenerał adjutant J. Cesarzowiczowskiey Mci Arcy Xcia Jeneralissima, Hrabia Auersperg. Wysłany został d. 22 w wieczór z placu bitwy. Oba wodzowie, oba woyska postępowały w tym dniu w iednakowym zamiarze i w iednakowey chęci zwyciężenia. Szczęście sprzyiało Austryakom; Ar-

cy Xżę Jeneralissim kazał drugiemu korpusowi woyska uderzyć i opanować stanowisko Abbach, o które dnia poprzedzaiącego nadaremnie walczono. Trzeci korpus woyska zaiął Laitpoint; wczasie gdy prawe skrzydło Austryackiego woyska zwyciężało, poszczęściło się nieprzyiacielowi uzyskać Eckmühl nad rzeką Laber. Obecność iednak Arcy Xcia Jeneralissima przywróciła natychmiast porządek, i tak zakończyła się bitwa, która pięć dni nieprzerwanie trwała.

W tey i poprzedzaiących rozprawach zabraliśmy znaczną liczbę jeńców, pomiędzy któremi znayduie się także ieden jenerał adjutant Marszałka Davout. Strata była z obu stron wielka; liczemy kilku jenerałów i offic erow sztabowych z naszey strony ranionych. Pierwszy korpus woyska posunął się aż do Hennemann i łączy się z wielkim woyskiem przez Abbach.

W tymże prawie czasie nadeszła także wiadomość od Feldmarszałka porucznika Hiller, że postępuie znowu naprzod z piątym i szóstym korpusem woyska i 2gim odwodowym korpusem z Alt-Oettingen nad Jserę do Dingelfingen.

Z Peterzburga d. 29. Marca.

D. 25 b. m. wyiechał Nayiaśnieyszy Imperator do Finlandyi. Trzema dniami poprzedzili go tamże Minister stanu, Hrabia Romanzow, i Sekretarz stanu Speranski.

Pod Królewsko Duńskim posłem, P. Blome, upadł koń i leży chory. Leczy go pierwszy chirurg Imperatorski, ale choroba iego nie zdaie się bydź niebezpieczną.

Na przełożenie Ministra woyny, Hrabiego Arakszejew, utworzona tu została i od Imperatora potwierdzona uczona kommissya artyleryi. Wspomniona kommissya składa się pod dozorem inspektora całey artyleryi, z prezydenta i członkow, które J. Imp. Mość mianował. Obowiązkiem tey kommissyi iest:

1) Wyszukiwać wszystkie sposoby, dążące do wydoskonalenia tak teoryecznie, iako i praktycznie artyleryi. 2) Ma zatem zlecenie przeglądać wszystkie przychodzące z zbroiowni i fabryk rysy dział, sprzęt w i wszystkiego co do artyleryi należy, i ieżeli uzna potrzebną w czem odmianę, doniesie o niey jeneralnemu inspektorowi. 3) Stosownie do nakazanych pod d. 19 Kwietnia 1804 ćwiczeń w obozach przegląda kommissya przysełane od naczelnikow artyleryi dzienniki o praktycznych ćwiczeniach; ieżeli zawieraią w sobie użyteczne postrzeżenia, zgłębi ie i poda inspektorowi artyleryi, aby takowe całey artyleryi ogłosił. 4) Kommissya roztrząsa wszystkie proiekta tyczące się artyleryi, doświadcza ich i gdy ie znaydzie dobremi, poda inspektorowi artyleryi i w gazetach każe ogłosić. 5) Examin postępuiących w artyleryi junkrow i faierwerkow na officerow odbywać się będzie w obecności całey komissyi. 6) Dla ułatwienia officerom artyleryi nabycia potrzebnych wiadomości, wydawać będzie kommissya artyleryczny dziennik. 7) Inspektor artyleryi wskaże prócz tego kommissyi ważnieysze ieszcze przedmioty do roztrząśnienia. 8) Kommissya musi wszystkie podane pod iey rozwagę sprawy roztrząsać, podług reguł artylerycznych wiadomości bez żadnego stronnictwa, &c.

Pismo Nayiaśnieyszego Imperatora pod d. 5 Stycznia 1809 do aktualnego Radcy stanu, cywilnego Rządcy Inflantow, Ripiew.

Zastanowiwszy się nad zdaniem mil-prawy przez ministra wewnętrznego o przedsięwziętych przez WPana środkach względem zapomożenia Inflantskich chłopow zbożem aż do żniw, iako też nad podaną przez Radcę Pistol-

kots w imieniu tamteyszey szlachty prozbą: rozkazuię: a) Uczynić odmianę co do liczby nakazanego dostawić się maiącego zboża do magazynow Inflantskiey gubernii. b) Obowiązać rewersem każdego posiadacza dobr w Inflantach, aby zapomagał zbożem chłopow aż do żniw. c) Jeżeliby który właściciel dobr nie dopełnił tego obowiązku, maią bydź dobra iego zasekwestrowane i na iego koszt chłopi zbożem zapomożeni. d) Dobra takowe zostawać poty będą pod sekwestrem, poki nie wynagrodzi koronie kosztow za założenie chłopow i podatkow nie zapłaci.

Do tegoż pod tymże dniem.

Z szczególnieyszem ukontentowaniem dowiedziałem się o gorliwości i staraniu miasta Rygi w przyięciu Nayiaśnieyszego Króla Pruskiego w czasie iego przeiazdu. Miło mi iest oświadczyć miastu Rydze moie z tego powodu ukontentowanie, o którem mu WPan oznaymisz.

Do aktualnego taynego Radcy, Ministra wewnętrznego, Xcia Alexego Kurakina d. 30 Stycznia.

Xiążę Alexy Kurakinie! Doszło do mey wiadomości, że Panna Praskowia Sawszenkowna, córka pocztowego Registratora Piotra Sawszenko, przybyła tu pomimo trudow i niebezpieczeństw piechotą z Syberyi, w celu proszenia o uwolnienie swoiego oyca, który na mocy ukazu pod d. 2 Grudnia 1796 pozbawiony szlachectwa i urzędu tam posłany został. Rozkazuię więc na znak moiego względu na takowy krok przywołać rzeczonego Sawszenko z Syberyi i do szlachectwa przywrocić. Zostaię przychylnym zawsze WPanu.

Alexander.

D. 24 Marca mieliśmy tu ieszcze nadzwyczayne zimno 23 stopni.

Gazeta dworska umieściła w dodatku następuiący rapport Ministra woyny Arakszejew do Imperatora:

Z wysp Alandskich w Jumela d. 6 Marca.

D. 5 Marca szła pierwsza i druga kolomna woyska drogą Sztokolmską aż do Frebenby; zdobyły w Godby magazyn, szpitale przy gościńcu i kilka żelaznych dział, zabrały w niewolą całą kompanią z officerami i chorągwią Szwedzkiey gwardyi. Trzecia kolomna poszła do Jumela i tam pozostała. Czwarta zabrała iedną kompaniią Szwedzkiey gwardyi z wielu sztabowemi i niższemi officerami. Piąta składaiąca się z gwardyi Imperatorskiey, udała się do odnogi Ekero. Kozacy zastali cofaiącego się nieprzyiaciela w czworogranie, w środku którego mieli dwa działa i bagaże. Szwedzi przymuszonemi zostali opuścić oba swe działa, które kozacy zabrali. Podług nadeszłych rapportow liczba zabranych jeńcow wynosi dotąd do 3000 ludzi, oprocz milicyi, którą zaraz do domow odesłano.

Zabrano także kilka armatnych łodzi, których nieprzyiaciel nie miał czasu spalić.

Rapport Naczelnego jenerała w Finlandyi, Knoringa, do J. Imp. Mci pod d. 6 Marca.

Wszystkie woyska przeznaczone przeciw Alandskim wyspom wyruszyły d. 26 Lutego w pięciu kolomnach z Abo, i przybyły d. 2 Marca do mieysca zgromadzenia do Kumlingen.

Z Kumlingen szły wszystkie te kolomny w kierunku, iak miałem szczęście donieść W. Imp. Mci w powyższym rapporcie. Przez czynność wszystkich dowodzcow i przez usiłowania wszystkich woyskowych, z iakiem wszystkie moie rozkazy uskutecznione zostały, zaięliśmy d. 5 Marca wszystkie wyspy Alandskie prawie bez żadney straty.

Dotąd mamy z rannemi i chorémi do 3000 jeńzow, pomiędzy którémi znayduie się część konney gwardyi Królewskiey i pieszey, prawie cały regiment Sudermanii z chorągwiami i niektóre inne regimenta w swoiemi dowodzcami. Nim od wszystkich kolomn odbiorę dokładne rapporta, doneszę W. Imp. Mci naypokorniey, iż dotąd zabranych zostało 8 dział na lądzie, a 16 na 8 łodziach, wszystkie wielkiego kalibru, oprocz tych, które znayduią się na zatopionych i spalonych łodziach, i znaczną liczbę karabinow. Z naszey strony bardzo mało utraciliśmy ludzi, co przypisuię śpiesznem naszem poruszeniom.

Z Londynu d. 21. Marca.

Posiedzenia parlamentu, d. 27 Lutego. — W wyższey izbie nic ważnego nie zaszło. Lord Darnley oświadczył, iż sprzeciwiać się będzie bilowi, który niższa izba roztrząsa, względem palenia gorzałki z żyta. Srodek ten byłby kraiowi, zwłaszcza w tym czasie, w którym W. Brytania ma tylko z Irlandyi żyto, bardzo szkodliwym.

W niższey izbie zapowiedział Lord Falkstone, iż d. 8 Marca uczyni wniosek, zapraszaiąc wszystkie członki, aby się dnia tego na posiedzeniu znaydowały. — Sekretarz woienny wniosł, aby przystąpiono do głosowania względem wydatkow na woysko. Z powodu pomnożenia liniiowego woyska i milicyi, wyznaczenia wdowom pensyi, &c. muszą naturalnie wydatki tego roczne przechodzić przeszłoroczne. Uchwalone zostały następuiące sommy: Dla siły lądowey 7,532,878 f. szterlin. dla regimentow wschodnio-indyyskich 666,373; na rekrutowanie 29,322; dla wcielonej do liniiowego woyska milicyi 3,943,647; dla głownego sztabu i załog 449,649; na żołd dla nadliczbowych officerow 31,796; dla administracyy 257,711; półżeldu i nadgrody 233,563; kraiowe pensye w szpitalach w Chelsee i Kilmainham 67,143; zagraniczne pensye woyskowe 425,760; pensye dla wdow 49,437; dla ochotnikow 1,320,000; dla mieyscowych milicyy 1,219,803; dla obcego korpusu 333,654; dla Król. kolegium woyskowego 16,975; dla Król. domu przytułku dla woyskowych 23,350; na jałmużny dla wyszłych ze służby lub czyniących jeszcze usługi woyskowych 24,972; dla szpitalow 115,024; na wsparcie, &c. 14,500; na koszary (w Irlandyi) 479,837; na kommissoryat (w Irlandyi) 235,508; ogółem 17,570,016 f. szt. P. Martin i P. Brandt przeciwili się temu rachunkowi, że 1,500,000 f. szt przenosi przeszłoroczny, z tem wszystkiem większością głosow przyięty został.

Z Paryża d. 7. Kwietnia.

Mowią, iż Cesarz uda się w swey podroży do woyska przez Stuttgard do Monachium, a ztamtąd, ieżeli po okolicznościach zobaczy, poiedzie do Włoch.

Turecki poseł wyiedzie, iak mowią, w przyszłym tygodniu z Paryża. Perski poseł wyieżdża także na powrot do swey oyczyzny. Poselstwo iego iuż się zakończyło, w czasie bawienia tu swego odbierał naywiększe dowody szacunku. Następca iego, który ustawicznie mieszkac tu będzie, znaydnie się iuż, iak wiadomo, w drodze.

Klassa języka i literatury Francuzkiey instytutu narodowego odprawiła d. 5 publiczne posiedzenie, na którym rzecz była o dwoch nagrodach: iedna z poezyi względem upięknienia Paryża; druga z wymowy, wystawiaiąca obraz literatury Francuzkiey w wieku ośmnastym. Zapewniaią, iż żadna z przysłanych rozpraw nie zasłużyła na nagrodę, i maią bydź na nowo powtorzone. Na pierwszem przyszłym posiedzeniu czytane bydź maią:

1. Mowa P. Grata względem proponowanych nagrod przez akademiią i sposobie ich cenienia; 2. scena z niedrukowaney ieszcze trajedyi P. Arnault; 3. uwagi nad uczonemi mężami przez P. Bouflera.

W kościele S. Szczepana na górze stawiaią teraz pomnik dla umieszczenia tam S. Genowefy, Patronki Paryża. Składa się zaś z 4 kolumn wysokich około 25 stop, nad któremi wznosi się korona, pod którą złożone będą S. relikwie.

Z Neapolu d. 21. Marca.

Wezuwiusz zaczena wydawać znowu dym i płomienie, a czasem wyrzuca i palącą się materyą. Aże to trwa iuż od kilku miesięcy, mniemaią zatem nasi postrzegacze natury, że nie nastąpi wielki wyrzut lawy, iże Wezuwiusz znacznie się iuz wewnątrz przetrawił. Powierzchnie ściany krateru nie wiele się odmieniły przez ostatnie wyrzuty.

Z Bazylei d. 11. Marca.

Dnia dzisieyszego przybył przed bramy miasta naszego 23ci regiment konnych Francuzkich Strzelcow i oczekiwał pozwolenia przechodu. Z strony naszego rządu uczynione mu zostały przełożenia, iż przez to naruszona zostanie neutralność Szwaycaryi, &c. Lecz z strony Francuzkiey zapewniono, iż d. 5 ieszcze pobiegł goniec z Paryża do Landmana Szwaycaryi i pozwolenie przechodu nadeyśdź w krótce niezawodnie musi. Nadto Francya nie iest do tego czasu z nikiem w woynie, zatem przechod ten nie może wcale naruszać spokoyności Szwaycaryi, który dzieie się tylko dla tego, że pod Huningen nie ma na Renie mostu, &c.

Z Kopenhagi d. 11. Kwietnia.

Dowodzca twierdzy Kronenburga, Jenerał major Striker, został na prożbę dla podeszłego wieku i słabości zdrowia od służby uwolniony i przez wzgląd na 60 letnią wierną iego służbę otrzymał iako wysłużoną pensyą całkowity swoy żołd 1600 talarow i stopień jenerała porucznika. Dowodztwo w Kronenburgu otrzymał tymczasowo Podpułkownik Scheel od regimentu Xcia Chrystyana.

Między Fehmern i Langeland postrzeżono w tych dniach kilka fregat nieprzyiacielskich. Na Belcie nie widziano ieszcze żadnego nieprzyiacielskiego okrętu. Z xięstw i rożnych wysp przybywaią tu codziennie okręty.

Dzisieysza gazeta dworska zawiera rapport porucznika morskiego Tuxa z Fladstrand pod d. 5 b. m. następuiącey treści:

Dziś o godzinie 3 po południu postrzeżono płynącą prosto ku tuteyszemu portowi od północy fregatę. Gdy przechodziła około twierdzy Deget i zaczęto dawać do niey ognia, zawdziała Duńską banderę. Płynęła prosto ku portowi i stanęła tak daleko od portu, że iey batterye dosięgnąć nie mogły. Twierdza Deget wysłała statek do tey fregaty który bez trudności był przypuszczony. Gdy zarzucił kotwicę pokazały się zaraz 4 statki, które podobnież od Deget ku pierwszemu płynęły. Ja wypłynąłem tymczasem z dwiema łodziami armatnemi i iednym armatnym statkiem i płynąłem ku rzeczonym okrętom, które gdy mnie postrzegły, popłynęły ku fregacie. Fregata zaczęła pod Duńską banderą dawać ognia, lecz ten był za wcześny i nieskuteczny. Zbliżywszy się do niey na wystrzał zacząłem z wszystkich 3 statkow ciągle dawać do niey ognia, który zdaie się, że skutkował, bo większa liczba kul trafiała w środek okrętu. Fregata odcięła swoie kotwice i odpowiadaiąc przez półtory godziny na moy ogień, oddaliła się na morze. Widząc ią iuż za daleko na morzu, zaprzestałem strzelać i powróciłem do portu.

Mamy niezawodną wiadomość, że wysłany d. 23 p. m. z Jutlandyi do Norwegii transport żywności z 40 statkow złożony, przybył powiększey części do Norwegskich portow.

Łodź Królewska płynąca z mundurami pod dowodztwem Porucznika Fogh, która stoczyła naprzod z kutrem Angielskim, potem z fregatą chwalebną bitwę, uległszy pod przemagaiącą siłą, zaprowadzona została do Gotenbu ga, gdzie sprzedano mundury Duńskie po 3 talary. Na początku Marca miał także ztamtąd odpłynąc do Anglii okręt z 175,000 f. szt. za sprzedaną Duńską własność.

Mowią, że Szambelan i Prezydent kancellaryi Kaas, Szambelan Knuth i assessor Falbe przedsięwezmą podroż do Norwegii.

Z wszystkich zostaiących tu kupieckich okrętow ma teraz zdięte bydź embargo.

Z Aurau d. 26. Marca.

W. Xżę Badeński kazał niedawno oświadczyć rządowi kantonu Argowii, iż przyymuie propozycyą, która mu uczynioną została w celu zaspokoienia iego pretensyi do Frikthalu. Za wszystkie te pretensye W. Xcia offirował rząd Argowii wypłacić 100,000 zł. ryń. i dać za 10,000 zł. ryń. żelaza.

Z Berna d. 5. Kwietnia.

Nadzwyczayny seym Szwaycarski zwołany na d. 30 Marca otworzony został bez zwykłych obrzędów. Landman Affry wyłuszczył tylko w swey mowie powody dla których iest seym zwołany i wyraził przedmioty, względem których chce, aby seym wydał swoy wyrok. —— Mianowano kilka kommissyy. — Mniemaią, iż posiedzenia seymu dni tylko kilka trwać będą, ale że wyznaczy seymową kommissyą, która będzie ustawicznie czynną w Fryburgu i rozwięzywać rzeczy przechodzące moc landmana.

Do Huniugi przybyło d. 1 Kwietnia 424 jazdy Portugalskiey, która stanowi przednią straż korpusu tegoż narodu wynoszącego około 6000 ludzi. Rzeczony korpus przeprawi się przez Brisak za Ren i uda się do Bawaryi.

Rozmaite Wiadomości.

Bogatey iedney właścicielce dóbr w mieście Moskwie spaliła się w przeszłey iesieni naypięknieysza wieś w głębi Rossyi. Z wrodzoney swey łagodności dowiedziawszy się o tym przypadku, kazała nieszczęśliwem swoim poddanym następuiące pocieszenie oświadczyć: "Nie troszczcie się, każę wam na wiosnę wybudować chałupy, dam wam bezpłatnie zboża na siew i odstąpię wam czynszow na 3 do 4 lat. „ — Chłopi odpowiedzieli iey na to: Jesteś dobrą Panią. Kochamy Cię wszyscy serdecznie. Wybuduiemy sobie sami chałupy, obsieiemy grunta, i odstąpienia czynszow ieszcze, Bogu dzięki, nie potrzebuiemy. Lecz ieżeli nam chcesz uczynić łaskę, pożycz nam na kilka lat bez prowizyi tych pieniędzy, któreś na wybudowanie wsi przeznaczyła, my wystawiemy Ci za nie kościoł. „

W mieście Moskwie umarł niedawno Hrabia W.... Z iego ulubioney wsi o 95 wiorst od Moskwy przybył do miasta woyt, i żądał widzieć ciało zmarłego swoiego Pana. Został wpuszczony. Pytał się potem obecnych, gdzie będzie Pan pochowany? — W waszey wsi, odpowiedziano mu, żądał bydź pochowany. — Lecz iakże tam ciało przewieziecie? — Będzie tam na wozie zawiezione. — Tak nie przystoi! odpowie chłop, kochaliśmy aż nadto naszego Pana, w krotce zbierze się tu więcey chłopow i zaniesiemy go do naszey wsi.

DODATEK

DO Nro. 35.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 30. KWIETNIA 1809.

DONIESIENIA.

W celu dobra powszechnego i wygody Szanowney Publiczności z Wysokiego wyroku C. K. Rządow zawsze troskliwych o całość ogólną obywateli w wolnym mieście Podgorzu coraz więcey do kwitnącego stanu posuwaiącym się, publiczna Apteka otwartą została pod znakiem Jelenia; przeto niżey wyrażony uzupełniaiąc tak zbawienny zamiar wszelkiey dołożył usilności, takową Aptekę stosownie do Monarchicznych przepisow w iak naylepszym stanie postawić, i kiedy taż Apteka urzędownie zlustrowaną i za należycie doskonałą uznaną została, o tym więc Prześwietney Publiczności, zacnym Obywatelom wolnego miasta Podgórza i iego okolic donosząc, niżey podpisany zaręcza, iż każdego czasu iak naylepszemi i nayświeższemi lekarstwami przysługiwać się będzie.

Stanisław Zukowski, Aptekarz Krakowski.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey wiadomo czynią wszystkim, którym na tem należy: że Paweł Bronicki Adwokat tuteyszy dnia 1go Października 1805 roku w dobrach dziedzicznych Ochodzy bez testamentu umarł; wszyscy zatym, którzy prawo iakie do tego dziedzictwa mieć rozumieią, wzywaią się, ażeby się w przeciągu lat 3 i niedziel 6 do C. K. Sądow tuteyszych zgłosili, i iako dziedzice wylegitymowali się; gdyż inaczey dziedzictwo to zgłaszaiącemi się będzie pertraktowane i onymże przyznane.

W Krakowie dnia 3go Października 1808.

Jozef de Nikorowicz.
Kannamiller.
Scherautz.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krak. Galicyi Zachod.
Martinides.

Z strony C. K. Sądu Szlacheckiego Krakowskiego Galicyi Zachodniey Panom Kajetanowi Szaniawskiemu, Zofii Grabiński, Jozefowi Lempickiemu, Teressie Dubinowey, Woyciechowi Skrzyńskiemu, Antoniemu Dobruckiemu, Woyciechowi Magnuszewskiemu, Antoniemu Brzozowskiemu, Franciszkowi Zaborowskiemu, Felixowi Straszowi, Jozefowi Rykaczewskiemu, Marcinowi Cichowskiemu, Adamowi Dembowskiemu, Antoniemu Owsiani, Ignacemu Pruskiemu, Piotrowi Wierzbowskiemu, Ignacemu Obrzyńskiemu, Ludwikowi Mireckiemu, Felixowi i Ludwikowi Sotrom, Kaźmierzowi Giżyckiemu, Michałowi Bąkowskiemu, Kasprowi Offinowskiemu, Kaźmierzowi Libiszowskiemu, Zydowce Mendelkowey, Antoniemu Rzewuskiemu, Kantemu Łęskiemu, Janowi Wolskiemu, Jozefowi Kolińskiemu, Michałowi Lojekowi, Stanisławowi Kaczorowskiemu, Mikołaiowi Taczanowskiemu, i Ludwikowi Bagińskiemu ninieyszym Edyktem oznaymuie się: Iż Pan Władysław Grabkowski do Sądu tuteyszego przeciw nim w sprawie względem przyznania na stronę męskiey płci prawa wykupienia dóbr klucza Drzewieckiego własności Filipa Nereusza Szaniawskiego podległych żałobę podał, i o pomoc sądową do sprawiedliwości stosowną dopraszała się. —— Gdy zaś Sąd niniey-

szy dla niewiadomego ich mieysca pomieszkania, albo może wcale niebytności w C. K. kraiach dziedzicznych, onym (wyżey wyrażonym) tuteyszego Adwokata Tadeusza Huzika iako kuratora ustanowił, z którym też zaczęta sprawa stosownie do zbioru sądowego dla C. K. kraiow dziedzicznych przepisanego prowadzona i ukończona będzie; przeto ich tym końcem napomina się, żeby ieszcze w czasie przyzwoitym to iest w 90 dniach sami stawili się, albo dodanemu kuratorowi swoie, ieżeli iakie maią prawne dowody wcześniey przysłał, lub też innego iakiego zastępcę ustanowili, tegoż tuteyszemu Sądowi mianowali, i podług przepisanego porządku takowych prawnych środkow używali, których do swoiey obrony nayskutecznieyszemi bydź sądzą, ile że skutki z ociągania ich wynikaiące, sobie samym przypisać będą musieli. Tak bowiem ustawy na C. K. kraie dziedziczne przepisane opiewaią.

Jozef de Nikorowicz.
Kannamiller.
Mąkolski.

Z Rady C. K. Galicyi Zachodniey Sądu Szlacheckiego
W Krakowie d. 9 Stycznia 1809.
Elsner.

Na wakuiące mieysce Syndyka z pensyą roczną 500 zł. ryń. przy Magistracie w Iłży, w Cyrkule Radomskim, ze strony C. K. Galicyyskiego Gubernium konkurs do 15 Maia r. b. z tem dokładem rozpisuie się, aby wszyscy, którzy sobie pomienione mieysce otrzymać życzą, prozby swe podług przepisow ułożone, przed upłynieniem konkursowego terminu do urzędu Cyrkularnego Radomskiego podali. W Lwowie dnia 29 Marca 1809.

Uwiadomienie ze strony C. K. Galicyyskiego kraiowego Gubernium.

Dekretem kancelaryi nadworney dnia 9 Lutego b. r. pozwolono, aby Officyant Kassy przy kassie mieyskiey Krakowskiey z pensyą roczną 500 zł. ryń. był postanowionym. Dla osadzenia więc tego urzędu rozpisuie się konkurs do 15go Maia b. r. z tym dodatkiem, aby kompetenci prozby swoie zaświadczeniami z nabytych w kassach rządowych lub mieyskich, teorotycznych i praktycznych wiadomości w manipulacyi kass należycie opatrzone, do Krakowskiego magistratu w rzeczonym czasie podawali. W Lwowie d. 17 Marca 1809.

Magistrat C. K. Miasta Stołecznego Krakowa do wiadomości podaie, iż rzeczy, iako to cyna i inne Sprzęty dołnowe drewniane, Felixa Sadowskiego, prawnie przekonanego własne, w drodze exekucyi na prozbę Stanisława i Wiktoryi Rabow małżonkow prawnie przekonyiących na zaspokoienie summy 50 zł. ryń. prawnie przekonaney zabrane i sądownie oszacowane przez publiczną licytacyą tu w Sądzie na dniu 9 Maja r. b. o godzinie 9 z rana zacząwszy ciągle w godzinach zwyczaynych za gotowe pieniędze więcey daiącemu sprzedawane będą. — Wszyscy zatym życzący sobie tego kupna maią się w mieyscu zwyż wyrażonym stawić.

Gollmayer.
Krzyżanowski.
Łodziński.

Z Rady Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa d. 8 Kwietnia 1809.
Kowalski.

Pewny Obywatel w Cyrkule Zamoyskim dziedziczący, maiący dwoch synow edukuiących się w domu, i którzy około pierwszego Czerwca b. r. w połowie szkoły normalne ukończą, życzy sobie do dalszego prowadzenia swych synow mieć guwernera, w iakimkolwiek bądź stanie, wyiąwszy żonatego, iakieykolwiek bądź nacyi, byle tylko w Polskim ięzyku wytłumaczyć się potrafił, iednak ięzyki Niemiecki, Francuzki i Łaciński, aby posiadał doskonale i aby nietylko umysł, lecz i ciało kształcić potrafił. —— Takowemu przeznacza się przy wszelkich domowych wygodach, pensyi roczney 2500 zł. pol. z tym dodatkiem, iż gdy oyca tych dzieci ufność uzyskać potrafi, wyższą ieszcze nad wzmiankowaną kwotę pensyą obdarzonym będzie. — Życzący sobie takowego mieysca, do C. K. Rubieszowskiego Pocztamtu pod kopertą W. JPana Leszczyńskiego, teyże poczty sekretarza, zgłosić się raczy, od którego dalsze potrzebne w tey okoliczności informacye odbierać będzie.

Uwiadomienie. O sławney Mineralney kąpieli w Bardyowie.

Kąpieli te czyli woda Mineralna znayduie się cwierć małey mili od Królewskiego wolnego miasta Bartfeld w komitacie Szaroskim na Węgrach, w przyiemney, górami i lasami otoczoncy dolinie czyli łące, w którey sześć źródła sławney, iuż od wielu lat znaney wody Mineralney Bartfelskiey znayduią się, i formuie z swoiemi licznemi zabudowaniami, wielkim domem balowym, i teatrem, małe miasteczko. Powietrze zdrowe i czyste tey to okolicy górzystey, balsamowy zapach pobliskiego gaiku iodłowego, przenikaiące spoyrzenie na niego i łąki ziołami kwitnącey, piękny widok dalekiey rowniny, i szum płynącey czystey rzeki, usposobiaią te kąpiele same z siebie na mieysce przyiemne zdrowiu i zabawie naydogodnieysze, i miasto bardzo bliskie do ukontentowania i potrzeb wszelkich naywięcey przyczynia się. Niżey podpisany który co do swego porządku i rzetelności znany iest publiczności, kąpiele te Mineralne z swoiemi obszernemi zabudowaniami w dzierżawę wziął, i poleca się łaskawym względom Przezacnych gości, którzy do tych wód dla zdrowia swego lub ukontentowania udać się chcą. Postarał się bowiem oto wszystko, co do dobrego przyięcia, rozrywki i usług szanownych gości iest potrzebne, i kąpiele te co do wygody w cale nowo przeistoczył, tak, iż spodziewać się może na każdego pochwałę i ukontentowanie sobie zasłużyć. Zamowienie stancyi w Kaszowie tylko u niżey podpisanego z przysłaniem listow frankowanych przyymuie się. Przyieżdzaiące goście znayduią w kąpielach dla pokazania stancyi pisarza przy wielkiey studni. W Kaszowie d. 1go Marca 1809.

Franciszek Zimmerer, Królewski mieyski Dzierżawca Oberży. pod czarnym Orłem w Kaszowie, i Wód Mineralnych pry Bardyowie.

Obwieszczenie C. K. kraiowego Gubernium.

Dla osadzenia zawakowanego urzędu Syndyka w. Solcu, Cyrkułu Radomskiego, z pensyą roczną 300 zł. ryń. rozpisuie się konkurs do ostatniego Kwietnia b. r. z tym dodatkiem, aby się kompetenci z prozbami swoiemi należycie opatrzonemi do Cyrkularnego urzędu Radomskiego udawali. W Lwowie d. 3 Marca 1809.

Gdy podług obwieszczenia pod dniem 8 p. m. Nr. 2824 w dzierżawę Plebanii i innych duchownych Beneficiow Krakowskiego Cyrkułu w wyznaczonym czasie do licytacyi tychże Plebanii i Beneficiow niezgłosili się maiący ochotę dzierżawienia, więc się ta licytacya na nowo rozpisuie, i z przyłączoney konsygnacyi widzieć można, kiedy i gdzie która licytacya odbywać się będzie, tudzież iakie pretium fisci wyznaczone iest każdego Beneficium.

Kondycye tych dzierżaw są następuiące:

1. Każdy życzący sobie bydź do licytacyi przypuszczonym powinien 10 prot. wadium u licytuiącego kommissarza złożyć.

2. Naywięcey ofiaruiący, a zatem zostaiący dzierżawcą musi z góry całoroczną dzierżawną kwotę i od niey 10 procent na kaucyą de non desolando złożyć. Na trzechletnią zaś dzierżawę kaucya na całą wypadaią dzierżawną kwotę złożona bydź musi.

3. Małoletni, żydzi i w wypłacaniu nierzetelne osoby, nie będą do licytacyi przypuszczonemi.

4. Administratorowie Beneficiow stawić się maią na tey licytacyi. Oczym się ninieysze dla życzących sobie tychże dzierżaw uwiadomienie czyni.

Od C. K. Krakowskiego cyrkularnego Urzędu, w Krakowie d. 24 Kwietnia 1809.

Konsygnacya. Maiących bydź puszczonych w dzierżawę od dnia 24 Czerwca 1809 w Krakowskim Cyrkule wakniących Beneficiow, Plebanii, tudzież do nich należących dziesięcin.

1) W Chechle Plebania z dziesięciną ryń. 2832, od 24 Czerwca 1809 aż do tegoż 1810 13 Maia w Olkuskim Kommissaryacie. — 2) Czernichowska Plebania z dziesięciną ryń. 150 od 24 Czerwca 1809, aż do tegoż 1810 d. 15 Maia w Krakowskim Cyrkule. 3) Chlewska Plebania z dziesięciną ryń. 1180 od d. 24 Czerwca 1809 aż do tegoż 1810 d. 15 Maia w Krakowskim Cyrkule. 4) S. Michała Kollegiat kanonia Bronczyce, propinacya będzie z osobna licytowana z dziesięciną ryń. 3755 od 24 Czerwca 1809 aż do tegoż 1812 d. 15 Maia w Krakowskim Cyrkule. — 5) Archipresbiteria Panny Maryi Bronowice małe z dziesięciną ryń. 5304 od 24 Czerwca 1809 aż do tegoż 1810 d. 12 Maia w Krakowskim Cyrkule. — Dom w Krakowie pod Nr. 604 zaiezdny ryń. 354 od 24 Czerwca 1809 aż do tegoż 1810. — Dom pod Nr.

248 na Wesoły dom także Nr. 247 ryń. 361 kr. 30 od 1 Listopada 1809 aż do końca Października 1810 d. 1 Sierpnia. — 6) S. Mikołaja Plebania ryń. 588 kr. 58 od 1 Czerwca 1809 aż do tegoż 1810 d. 16 Maia w Krakowie. — 7) W Mieronicach Plebania z dziesięciną ryń. 2130 od 1 Czerwca 1809 aż do tegoż 1810 d. 16 Maia w Krakowskim Cyrkule. — 8) W Proszowicach szpitalne grunta i ogrody w 4 podziałach quantum pretii co do 1go iest ryń. 270 kr. 15 — Od 2go ryń. 7 kr. 18. — Od 3cieg ryń. 3 kr. 58. — Od 4go ryń. 4 kr. 48 od 1go Novemb. 1809 aż do tegoż M. 1812 d. 31 Julii w Krakowskim Cyr. — 9) Proszowski szpital Kapelanii, rozmaite poiedyncze grunta, które iako wprzód rożnym Proszowskim mieszczanom w dzierżawę puszczone były, także i teraz razem lub poiedynczo zadzierżawione mi będą. Od pierwszego gruntu ryń. 15 kr. 20, od 2 ryń. 7 kr. 55, od 3 ryń. 6 kr. 20, od 4 ryń. 22 kr. 15, od 5 ryń. 7 kr. 33. od 6 ryń. 7 kr. 30, od 7 ryń. 7 kr. 30, od 8 ryń. 63 kr. 30, od 9 ryń. 56 kr. 30, od 10 ryń. 60 kr. 15, od 11 ryń. 61, od 12 ryń. 37 kr. 35, od 13 ryń. 40 kr. 20, od 14 ryń. 48 kr. 30, od 15 ryń. 51 kr. 15, od 16 ryń. 62 kr. 30 od 1 Novemb. 1809 aż do tegoż samego miesiąca 1812, d. 15 Maia w Krakowie w Cyrkularney kancellaryi. — 10 Kozłow Plebania od 24 Czerwca 1809 aż do tegoż 1810 d. 17 Maia w Zarnowskim Dystrykcie. — 11) Lgotta Dominia ryń. 42 kr. 51. Lgotta od poddanych ryń. 45 kr. 22 4/8 Smolim Domininia ryń. 91 kr. 30. Smolin od poddanych ryń. 76 kr. 28. Bydlin od poddanych ryń. 93 kr. 50. Dumanowice od poddanych ryń. 32 kr. 41. Dumanowice od poddanych ryń. 76 kr. 46. Załęże od poddanych ryń. 45 kr. 50. Dobczow Gromada ryń. 105 kr. 32 1/2. Złożenice Gromada ryń. 96 kr. 48 od 24 Czerwca 1809 aż do tegoż 1810 d. 19 Maia w Zarnowieckiey Kamerze. W Krakowie d. 24 Kwietnia 1809.

Uwiadomienie ze strony C. K. Rządu kraiowego w Galicyi.

Na wakuiące mieysce nauczyciela teoretyczney i praktyczney Filozofii w Liceum Lwowskim z roczną pensyą 800 zł. ryń. i z prawem posunięcia się porządkowego do wyższey pensyi 900 i 1000 zł. ryń. w moc dekretu wyskiey nadworney nauk kommissyi pod dniem 15 Lutego r. b. wypadłego, konkurs na dzień 8 Czerwca r. b. w Akademiach Wiedeńskiey i Krakowskiey, tudzież w Liceum Lwowskim niniejszym rozpisuie się. Co ze strony C. K. Gubernium Galicyyskiego do powszechney wiadomości z tem dodatkiem podaie się, aby konkurniący o ten nauczyciela urząd, na wyżey przeznaczonym terminie u Dyrektoryatu Filozofii w Krakowie i Lwowie przyzwoicie się zgłosili. W Lwowie d. 23 Marca 1809 roku.

Magistrat C. K. Miasta Stoł: Krakowa do wiadomości podaie, iż dom drewniany na Kleparzu na gruncie szpitala Krakowskiego S. Ducha wybudowany pod Nrm. 100 stoiący sądownie dni 21 Lipca 1808 na zł. ryń. 75 oszacowany co do iedney połowy do massy zmarłego Dominika Krokiewicza, a co do drugiey do pozostałey wdowy Rozalii Krokiewiczowey należący, na prośbę teyże wdowy i opiekunow Krokiewiczowskich przez drugą publiczną licytacyą na dniu 31 Maia r. b. o godzinie 3 po południu tu w Sądzie odbywać się maiącą, pod następuiącemi warunkami sprzedany będzie. — a) Każdy życzący sobie kupna ma 10tą część szacunku na zakład przed licytacyą złożyć. — Przyszły zakupiciel ma resztę ceny z licytacyi wypadłey w przeciągu 14 dni po ukończoney licytacyi do depozytu sądowego złożyć, inaczey nowa licytacya na koszt i szkodę iego rozpisanaby była. — Wszyscy zatem życzący sobie tego kupna, maią się na dzień i mieysce wyżey naznaczone stawić. Wierzyciele zaś zapisowi nieoczekuiąc osobnych przywołań napominaią się, aby swoie pretensye do protokołu licytacyi podali, inaczey na niezgłoszonych się, żadna uwaga przy podziale summy z licytacyi wypadłey miana nie będzie.

Gollmayer.
Krzyżanowski.
Sebast. Kawski.

Z Rady Magistratu Miasta Stołecznego Krakowa d. 7 Kwietnia 1809.
Plinta.